

1 Jan 1960

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Του Χιού ΓΚΕ-Ι-ΤΣΕΚΑ

Όσο στην κακή όγράνωση, ούτε στο φτωχό πρόγραμμα, ούτε στην καθυστερημένη έναρξη του έθνολογικού αγώνα άφείλεται η ήττα μας. Πιστεύω ότι θα πρέπει να εξετάσουμε τους πιο βασικούς λόγους. 'Αναμφισβήτητο γεγονός είναι ότι χάνουμε τις έργοις για τρίτη φορά. Αυτό είναι μια σοβαρή εξέλιξη που θα πρέπει να τη λάβουμε υπ' όψιν. Τι έχει προκαλέσει αυτή την δυσμενή εξέλιξη; Πιστεύω ότι έχει πραγματοποιηθεί μια σημαντική αλλαγή στο οικονομικό και κοινωνικό υπόβαθρο της πολιτικής.

Πρώτον έχει αλλάξει ο χαρακτήρας της εργατικής δύναμης. Παντού παρατηρείται μια μετατόπιση από την βαριά σωματική εργασία προς την εργασία συντηρησέας των μηχανών, την διανομή και τις επίτελικές άπασχολήσεις. Είναι ένα αναπόφευκτο αποτέλεσμα της τεχνολογικής προόδου. 'Ο τυπικός εργάτης του μέλλοντος θα είναι ειδικός με λευκή μπλούζα και θα παρακάλουθι δείκτες ο' ένα μοντέρνο εργοστάσιο παρά ο κακός πληρωμένος εργάτης του 19ου αιώνα.

'Η δεύτερη μεγάλη αλλαγή είναι η άπωση σοβαρής άνεργίας, αλλά βέβαια, η αλλαγή αυτή δεν θα είχε πραγματοποιηθεί χωρίς την έπιμονή του βρετανικού εργατικού κινήματος, άπόδειξη ότι μια κυβέρνηση με θέληση και δύναμη μπορεί να διατηρήσει την πλήρη άπασχόληση και ότι συντεπός η κυριαρχία του κράτους πάνω στην οικονομία πρέπει να έπεκταθι. Και αυτό συνέβη.

'Αλλά μήπως αυτό είναι ένα παροδικό φαινόμενο; Μήπως η άνεργία θα έπέλθι κάποτε; Δεν μπορεί βέβαια να άπαστησει κανείς κατηγορηματικά. Κατά την γνώμη μου, ο καπιταλισμός έχει αλλάξει ουσιαστικά, ο' ένα μεγάλο ποσοστό χρίων των προσπαθειών μας. 'Η Ικανότητα της κυβέρνησέας να σχεδιάζει την οικονομία έχει αύξησει. 'Ο προπολογισμός άπορροφά το τρίτον του έθνικού εισοδήματος. Οι έθνησές έπενδύσει καλύτερων το 50ο/ο των συνολικών έπενδύσεων. Οι περισσότερες από τις βασικές βιομηχανίες άνηκουν στο έθνος. 'Όλες αυτές είναι σημαντικές αλλαγές. Καιτοι δεν έχουν προχωρήσει πολύ, ώστόσο έχουν προχωρήσει άρκετά, ώστε να άποκλείεται να υπσφέρουμε στο μέλλον από τις διακυμάνσεις της προσπολεμικής περιόδου. Θα πρέπει δέ να αναμενουμε περαιτέρω βελτίωση του βιοτικού έπιπέδου.

Στην πλήρη άπασχόληση θα πρέπει να προσθέσουμε το κράτος έσμερίας, μια άλλη έπιτεύξη μας, που έχει τεράστιες συνέ-

πειες. Οι άργιες συμβάλλουν έπίσης στην πραγματική ενίσχυση της αλλαγής. 'Όσο πάει και περισσότεροι αυτές τις ήμέρες άπομακρύνονται από το σπίτι τους. Μέχρι τις προσεχείς έκλογές θα ύπάρξουν δυό εκατομμύρια περισσότεροι Ιδιοκτήτες αυτοκινήτων.

Πολλές φορές άκουσα την ίδια ιστορία. Τα σχετικά εμπορα νέα ζεύγη που άφου μετεκώριση από τις παλιές τους κατοικίες σε μοντέρνα διαμερίσματα, έγκατέλειψαν το εργατικό κόμμα και έψήφισαν συντηρητικούς.

Με δυό λέξεις η πλήρης άπασχόληση, τα νέα σπία, ο νέος τρόπος ζωής που βασίζεται στην τηλεόραση, στο φυγείο και το αυτοκίνητο και το εικονογραφημένο περιοδικό δλα αυτά έπηρέασαν την πολιτική μας δύναμη.

Είναι εύκολότερο βέβαια να περιγράψι κανείς αυτές τις αλλαγές και τις πολιτικές τους συνέπειες, παρά να προσδιορίσει την θεραπεία τους. Είναι μια λύση η όποια πρέπει να άπορριφθι, διότι δεν πρόκειται να μάς άφελθι.

Προτάθηκε να αλλάξουμε το δνομα μας. 'Αλλά το δνομα μας είναι κάτι που είναι συνυφασμένο με την νομιμοφροσύνη εκατομμυρίων Βρεττανών.

Μια άλλη πρόταση έπίσης πρέπει να άπορριφθι. 'Ότι το κόμμα πρέπει να άποχωρισθι από τα συνδικάτα.

Πάντοτε έπιστεύα ότι τα συνδικάτα και το κόμμα είναι τήματα του ίδιου μεγάλου εργατικού κινήματος και ότι ο δεσμός των δυό είναι η δύναμη μας.

Τα γεγονότα έτι είμαστε τόσο συνδεμένοι, το τι κάνει ο ένας, έχει μεγάλη σημασία για τον άλλο. Αυτό βέβαια δεν έπιβάλλει χαλαρότερους δεσμούς, αλλά καλύτερο συντονισμό των ενεργειών μας. 'Αναμφίβολα άνεπισημες άπεργίες έβλασαν το εργατικό κόμμα, καθώς και την δημοτικότητα των συνδικάτων, καιτοι οι συνδικαλιστοι ήγέτες κατέδικασαν αυτές τις άπεργίες.

Δεν ύπάρχει άμφιβολία ότι μια διαστραμμένη ένικα του συνδικαλιστικού κινήματος είναι σήμερα σκόμμα στο λαό. 'Αλλά αυτά είναι ζητήματα το όποια γνωρίζουν πολύ καλά τα συνδικάτα και τα όποια θα λάβουν τα κατάλληλα μέτρα.

Δεν πιστεύω ότι οι κοινωνικές και πολιτικές μεταβολές που άνέφερα θα άφασουν εναντίον μας. Αυτό έχει γίνει γιατί δεν τις έλάβαμε έπαρκώς ύπ' όψιν. 'Υπολόγισα πάντα σε μια ένστικτική νομιμοφροσύνη προς το εργατικό κόμμα, η όποια

δμως λίγο-λίγο εξασθενεί. Δεν σκεφθήκαμε εγκαίρως ότι θα έπρεπε να καταβάλουμε μία συνειδητή προσπάθεια να κατακτήσουμε αυτές τις νέες κοινωνικές όμβες.

Θά πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη σημασία στα προβλήματα που συγκινούν τους εργαζόμενους, τα οποία είναι: 'Η απειλευθέρωση των άποικιών, η προστασία του ατόμου απέναντι της γραφειοκρατίας, η προστασία της υπαίθρου από την απογύμνωση και των πόλεων από την παραμόρφωση, η ένισχυση του αθλητισμού και των τεχνών κλπ.

Πιστεύω επίσης ότι οι νέοι συγκινούνται από τον ιδεαλισμό παρά από τα συμφεροντολογικά προβλήματα. Πρέπει να τους αποδείξουμε ότι είμαστε ένα μοντέρνο-κόμμα των μέσων του 20ού αιώνα, που έχει το βλέμμα του στραμμένο προς το μέλλον και όχι το παρελθόν. Πρέπει να ενδιαφερόμαστε τους νεοεισερχομένους. Να τους θεωρούμε σαν φίλους που πρέπει να κερδίσουμε και όχι σαν παρθεύκτους. Ούτε θά πρέπει να τους φορτώνουμε με πολύ πολιτική θεωρία, ιδιαίτερα τους νέους.

Πάνω απ' όλα ο σκοπός θά πρέπει να είναι να εδρόνουμε την βάση μας, να είμαστε σε επαφή με τους κοινούς ανθρώπους, να αποφογούμε να γίνουμε μικρές κλίκες απομονωμένων φανατικών, που δεν έχουν επαφή με την σύγχρονη κοινωνική ζωή. Πρέπει να γίνουμε απόστολοι και όχι καλόγηροι, ένα μαζικό κόμμα και όχι μία συνωμοτική ομάδα.

Και τώρα άς εξετάσουμε το πρόβλημα της δημοσίας ιδιοκτησίας και των εθνικοποιήσεων. Είναι αναμφίβολο, εάν δεχθούμε την άποψη της πλειοψηφίας εκείνων που αγωνίστηκαν στις εκλογές, ότι λόγω των εθνικοποιήσεων είχαμε απώλειες. Καμνή βέβαια δεν ισχυρίσθηκε ότι οι εθνικοποιήσεις ήταν ο κύριος λόγος της ήττας μας.

Γιατί οι εθνικοποιήσεις προκάλεσαν απώλειες φήφων; Πρώτον πολλές από τις υπάρχουσες εθνικοποιημένες επιχειρήσεις είναι ανεπιβεβλητές. 'Η ανεπιβεβλητή όφειλεται σε περιπτώσεις που δεν έχουν σχέση με την εθνικοποίηση. 'Η κακή κατάσταση π.χ. των σιδηροδρόμων δεν όφειλεται σε κακή διεύθυνση, αλλά οι ανεπαρκείς επενδύσεις από παρελθόν. 'Ο άνθρωπος στοιχίζει περισσότερο, όχι γιατί η διεύθυνση των ανθρακωρυχείων δεν λειτουργεί καλά, αλλά διότι οι ανθρακωρύχοι πληρώνονται περισσότερο για να συνεχίζουν να εργάζονται.

'Όλα βέβαια αυτά τα πράγματα αποδίδονται στις εθνικοποιήσεις. Κάθε άδυναμία μεγαλοποιείται στον Συντηρητικό τύπο, κάθε δά επιτυχία αποσιωπάται. Θά πρέπει να καταβάλουμε προσπάθειες να αντιμετωπίσουμε αυτή την προπαγάνδα, κα-

θώς και τα διοικητικά συμβούλια των εθνικοποιημένων επιχειρήσεων. Δεν ισχυρίζομαι ότι πρόκειται περί προβλήματος δημοσίων σχέσεων και ότι όλα τα άλλα είναι τέλεια. Πρέπει να εξετάσουμε και τη διάρθρωση αυτών των επιχειρήσεων. Αούτες οι επιχειρήσεις γιά να γίνουν δημοφιλείς θά πρέπει να αποδείξουν ότι λειτουργούν τόσο καλά όσο οι καλύτερες του ιδιωτικού τομέα. 'Όταν αυτός ο σκοπός επιτευχθή, τότε θά μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε την χώρα με πλήρη εμπιστοσύνη. Οι συμπολίτες μας θά κρίνουν την άξια των εθνικοποιημένων επιχειρήσεων πολύ περισσότερο από την πείρα τους παρά από τα θεωρητικά επιχειρήματα που περιέχονται στους λόγους ή τα φυλλάδια του εργατικού κόμματος.

'Ο δεύτερος λόγος για τον οποίο οι εθνικοποιήσεις προκάλεσαν απώλειες φήφων είναι η σύγκριση που έπικρατεί πάνω στην μέλλουσα πολιτική μας σ' αυτόν τον τομέα. Αυτό που δεν ήθελαν οι ψηφοφόροι δεν ήταν τόσο η πολιτική μας, αλλά αυτό που ένόμιζαν εκείνοι για πολιτική μας. Χιλιάδες και ίσως και εκατομμύρια ψηφοφόροι όπέθεταν ότι θά παίρναμε τα πάντα χωρίς διάκριση, εάν έπιστρέφαμε στην έξουσία. Δεν όηρησε βέβαια καμιά σχέση άναμεσα σ' αυτούς τους φόβους και στο περιχόμενο του προγράμματός μας.

Καίτοι πολλές παρεξηγήσεις δημιουργήθηκαν από τις προσπάθειες των Συντηρητικών, ώστόσο βοηθήσαμε και μας. 'Ισως, δεν είμαστε άρκετά άκριβείς για εκείνο που έπρόκειτο να κάνουμε ή όθλαμε να κάνουμε. 'Ετσι φθάνουμε και στο κεντρικό πρόβλημα της μέλλουσας πολιτικής μας πάνω στη δημόσια ιδιοκτησία.

Δεν συμφωνώ με καμιά από τις δυο άκρες άποψεις. Μερικοί πιστεύουν ότι θά πρέπει να διατηρηθούν τα σημερινά σύνορα μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Δεν συμφωνώ, διότι αυτό σημαίνει ότι το πέν λειτουργεί τέλεια στον ιδιωτικό τομέα ώστε να μην πρέπει να επέμβουμε. 'Αλλά τα πράγματα δεν πγαίνουν καλά στον τομέα αυτό. 'Η μία βιομηχανία μετά την άλλη ζητούν βοήθεια από την κυβέρνηση. Τελευταία, ανεξάρτητοι έρευνηται σε έπιθεσεις τους, επέκριναν την κατάσταση πολλών βιομηχανιών. Δεν έννοω ότι θά πρέπει να εθνικοποιήσουμε όλες αυτές τις βιομηχανίες, αλλά ούτε και ότι η μέλλουσα εργατική κυβέρνηση δεν πρέπει να κάνει τίποτε σχετικά μ' αυτές. 'Η επέκταση του δημοσίου τομέα δεν θά λάβη την μορφή αυτού που όνομάζεται συνήθως εθνικοποίηση παλαιού στυλ, δηλαδή την δημιουργία μεγάλων κρατικών μονοπωλίων διά της νομοθετικής όδοϋ.

Πρέπει να δεχθούμε, ότι παρ' όλο ότι οι μεγάλοι όργανοι έχουν τεχνικά και οικονομικά προσόντα, από ανθρώπινη και

ψυχολογική άποψη έχουν άδυναμίες και ότι καιτοι τὰ δημόσια μονοπώλια είναι καλύτερα από τὰ ιδιωτικά, όλα τὰ μονοπώλια έχουν μειονεκτήματα.

Ίσως νὰ μὴν εἴμαστε μακριὰ ἀπ' τὰ ὅρια τοῦ μεγάλου κρατικοῦ μονοπωλίου. Θὰ πρέπει σὸ μέλλον νὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ ἄλλες μορφές δημοσίου ἰδιοκτησίας. Δὲν συμφωνῶ ὅμως ὅτι ἐφθάσαμε σὸ τέρμα τῆς δημοσίου ἰδιοκτησίας σὰν συνόλου.

Διαφωνῶ ἐπίσης μὲ τὴν ἄλλη ἄκρεια ἀποψη, ὅτι δηλαδή ἡ ἔθνικοποίηση εἶναι ἡ βασικὴ ἀρχὴ τοῦ σοσιαλισμοῦ. Νομίζω ὅτι αὐτὴ ἡ ἀποψη προέρχεται ἀπὸ μιὰ πλήρη σύγχυση γύρω ἀπὸ περιεχόμενο τοῦ Σοσιαλισμοῦ καὶ προπαντὸς μιὰ παρεξήγηση στοὺς σκοποὺς καὶ τὰ μέσα. Ἐτοί θέλω τώρα νὰ πῶ ποῖς πιστεύω ὅτι εἶναι οἱ βασικὲς ἀρχές τοῦ βρετανικοῦ Σοσιαλισμοῦ.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα, γιὰ νὰ μεταχειρισθῶ αὐτὸ ποὺ εἶπε κάποτε ὁ Cole, «ἐνὰ πλατὸ κίνημα ὑπὲρ ἐκείνων ποὺ εἶναι σὲ βυθὸ», ὑπὲρ ὧν ἐκείνων ποὺ καταπιέζονται ἢ στεροῦνται. Ἐτοί σὲ ἐσωτερικὸ, αὐτὸ σημαίνει φροντίδα γιὰ τοὺς γέροντες, τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς ἀνέργους κλπ. Στὸ ἐξωτερικὸ, φροντίδα γιὰ τὴν εὐμερῆ τῶν λαῶν ποὺ εἶναι φτωχότεροι ἀπὸ μᾶς.

Δεύτερον. Πιστεύουμε στὴν κοινωνικὴ δικαιοσύνη, σὲ μιὰ δίκαιη διανομὴ τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς εὐλοχίας. Δὲν θέλουμε πλήρη ἰσότητά, ἀλλὰ θέλουμε οἱ διαφορὲς νὰ μὴ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς καταγωγῆς, ἀλλὰ τῆς προσπάθειας, τῆς ἱκανότητος, τῆς δημιουργικῆς δραστηριότητος καὶ τῆς συμβολῆς τοῦ καθενὸς σὸ κοινὸ καλὸ.

Τρίτον. Πιστεύουμε στὴν «καταξική κοινωνία», ποὺ δὲν θὰ ὑπάρχουν προνόμια καὶ οἱ κοινωνικοὶ φραγμοὶ ποὺ ἐπικρατοῦν ἀκόμα σήμερα στὴν Βρετανία.

Τέταρτον. Πιστεύουμε στὴν ἰσότητά τῶν φυλῶν καὶ τῶν λαῶν καὶ στὴ δημιουργία μιᾶς διεθνούς τάξεως ποὺ θὰ ἐπιτρέψῃ σὲ ὅλους νὰ ζοῦν ἐν εἰρήνῃ.

Πέμπτον. Ὁ βρετανικὸς Σοσιαλισμὸς πάντοτε ἦταν συνυφασμένος μ' ἕνα εἶδος προσωπικοῦ ἰδεαλισμοῦ. Ἡ πεποίθηση ὅτι ἡ ἐπιδίωξη ὀλικῆς ἱκανοποίησης χωρὶς πνευματικὲς ἀξίες εἶναι ἄγονη καὶ κενὴ καὶ ὅτι οἱ σχέσεις μεταξὺ μᾶς πρέπει νὰ βασίζονται ἐπὶ συντροφικότητά καὶ τὴν συνεργασία.

Ἔκτον. Πιστεύουμε, ὅτι τὸ δημόσιο συμφέρον πρέπει νὰ εἶναι πάνω ἀπὸ τὸ ἀτομικὸ. Δὲν εἴμαστε ἐναντίον τῶν ἀτόμων ποὺ ἐπιζητοῦν νὰ κάνουν ὅ,τι εἶναι δυνατόν καλύτερο γιὰ τὸν ἑαυτὸν τους καὶ τὴς οἰκογενείας τους, ἀλλὰ νομίζουμε ὅτι ἡ ἐπιδίωξη τοῦ ἀτομικοῦ κέρδους δὲν θὰ πρέπει νὰ προηγεῖται τοῦ γενικοῦ καλοῦ. Ἡ ἰδέα τοῦ δημοσίου σχεδιασμοῦ μὲ κοινωνικοὺς καὶ οικονομικοὺς σκοποὺς εἶναι μιὰ βασικὴ ἀρχὴ τοῦ Σοσιαλισμοῦ.

Τέλος, πιστεύουμε ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα θὰ πρέπει νὰ ἐπιτευχθοῦν μὲσὸ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δημοκρατίας.

Αὐτὲς νομίζω ὅτι εἶναι οἱ βασικὲς ἀρχές τοῦ σοσιαλισμοῦ. Ὅλα τὰ ἄλλα—ἐθνικοποίηση, ἔλεγχος κ.λ.π.—εἶναι μέσα γιὰ τὴν ἐπίτευξη αὐτῶν τῶν σκοπῶν.

Ξανά, ἀναφέρω ὅτι γιὰ νὰ σχεδιάζουμε καὶ νὰ ἐλέγχουμε τὴν οικονομία μας, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουμε τὴν πλήρη ἀπασχόληση, τὴν συνεχῆ ἐπέκταση καὶ τὴν βελτίωση τῆς παραγωγικότητος, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἕνας σημαντικὸς δημόσιος τομέας. Γιὰ νὰ μεταχειρισθῶ μιὰ φράση τοῦ Α. Μπέβαν, πρέπει νὰ ἐλέγχουμε ἐπὶ κορυφῆς τῆς οικονομικῆς ἰσχύος.

Πᾶσο θὰ προχωρήσωμε πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση εἶναι θέμα συζητήσεως κάθε φορὰ.

Δὲν φθάνει μόνο ἐπιβεβαίωσις καταννοοῦμε ὅτι οἱ ἐθνικοποιήσεις εἶναι μέσα καὶ ὄχι σκοποί, ἀλλὰ πρέπει νὰ πείσουμε καὶ τοὺς ἐκλογεῖς.

Πρέπει νὰ ἔξκαθαρίσωμε δύο πράγματα σὲ ἕνα ἔθνος. Πρῶτον ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴν δημοσίου ἰδιοκτησία καὶ ὅτι δὲν θὰ περιορισθοῦμε σὸ μᾶχρι σήμερα πραγματοποιηθέντα πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση. Δεύτερον ὅτι θεωροῦμε τὴν δημοσίου ἰδιοκτησία ὄχι σὰν αὐτοσκοπὸ, ἀλλὰ σὰν μέσο, ὅπως εἶναι ἡ πλήρης ἀπασχόληση, ἡ μεγαλύτερη ἰσότης καὶ ἡ φιλοπρότερη παραγωγικότης. Δὲν ἐπιδιώκουμε νὰ ἐθνικοποιήσωμε κάθε ἰδιωτικὴ ἐπιχείρηση καὶ νὰ δημιουργήσωμε διαρκῶς καὶ περιοσότερα κρατικὰ μονοπώλια.

Ἐνῶ ἐπιθυμοῦμε νὰ ἐπεκτείνουμε τὴν κοινωνικὴ ἰδιοκτησία πρὸς ὠρισμένους κατευθύνσεις, ὁ σκοπὸς μας δὲν εἶναι μιὰ 100 ο/ο δημοσίου ἰδιοκτησία. Ὁ σκοπὸς μας εἶναι μιὰ κοινωνία ὅπου τὰ Σοσιαλιστικὰ ἰδανικὰ θὰ πραγματοποιοῦνται.

Ἡ «Διεθνὴς Ζωὴ» εὐχεται στοὺς ἀναγνώστες, τοὺς συνδρομητὲς καὶ τοὺς συνεργάτες τῆς εὐτυχισμένο καὶ εἰρηνικὸ τὸ 1960